

Kestävyysvaje

Kestävyysvaje on taloustieteilijöiden käyttöönottama laskentatapa, jolla ennustetaan valtiontalouden kehittymistä tulevana vuosikymmeninä. Perehdyin tähän poliitikkojenkin käyttämään laskukaavaan ja hämmästyin.

Euroopan komission käyttämä pitkän aikavälin kestävyysvajeindikaattori on tunnetuin. Kemiassa indikaattori kertoo happamuudesta. Mutta kestävyysvajeessa se kertoo, kuinka suuri sopeutus julkiseen talouteen tarvitaan äärettömän pitkällä tarkastelujaksolla. Tänä aikana julkisen sektorin on pysyttävä maksamaan velkansa yksityiselle sektorille. Tämäkin maistuu happamalta.

Jostain syystä kestävyysvajeella uhkaamisessa käytetään syynä usein vain väestön ikääntymistä, jolloin terveys-, hoiva- ja eläkemenot kasvavat. Kyllä valtionvelan korko, tuottavuuden kehitys ja työllisyysaste ovat laskelmassa mukana. Viimeksi mainittuja on vaikea arvioida maailman loppuun asti, mutta ihminen vanhenee yhden vuoden vuodessa.

Meidän eläkeläisten on turha murehtia eläkejärjestelmän kestävyyttä. Sitä murehtivat ne, jotka haluavat pienentää työnantajien ja työntekijöiden eläkemaksuja sekä alentaa ennestään pieniä eläkkeitä. Vain yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkkeisiin valtio joutuu osallistumaan, kun maksukertymä ei riitä näiden eläkkeiden maksuun. Meillä rahastojen tuotto on viime vuosiin saakka riittänyt eläkkeiden maksamiseen, eikä 220 miljardin euron pääomaan ole tarvinnut puuttua kuin muutaman kerran.

Hyvinvointivaltiossa terveys- ja hoivamenoista on huolehdittu jo pitkään. Suurin elossa oleva ikäluokka Suomessa on 1983 syntyneet. He eivät ole vielä eläkeläisiä. Kestävyysvaje pienenee, kun huolehdimme mahdollisimman hyvin henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnistamme. Näytetään taloustieteilijöille pitkää nenaä ylläpitämällä edellytyksiä

kotona asumiseen riittävällä liikunnalla. Harrastukset, riskitisanat, sudoku, erilaisten taitojen ylläpitäminen ja uuden oppiminenkaan eivät ole pahitteeksi. Digitaidot mahdollistavat sosiaalisen toiminnan, lääketieteelliset etäpalvelut ja asioiden hoidon kotoa käsin. Mutta mikään ei korvaa toisen ihmisen tapaamista.

Kuntavaalien tulosta tarkastellessa huomio kiinnittyi siihen, että valta kunnanvaltuustoissa on edelleen keski-ikäisillä henkilöillä. Valtuutettujen keski-ikä aleni 4 vuotta, mikä on luonnollista vaalikaudesta johtuen. Tämä merkitsee, ettei eläkeläisvaltuutettujen lukumäärä lisääntynyt. Varttuneelle väelle on kunnissa lakisääteinen elin, vanhusneuvosto. Tätä luettaessa ne on jo valittu. Ottakaa selvää, keitä nämä valitut ovat. Heidän puoleensa kääntymällä saa mahdollisia epäkohtia korjattua.

Tätä kirjoittaessani koronan neljäs aalto jyllää. Vaikka toinen rokotuskaan ei täysin suojaa tartunnalta, se joka tapauksessa suojaa taudin vakavalta muodolta. Monet asiantuntijat ennustavat taudin jäävän kiertämään keskuuteemme tavallisen influenssan tavoin. Yhdistysten toiminta on viime talven keskeytyksen jälkeen virinnyt varovaisesti. Noudattakaa viranomaisten määräyksiä ko koontuessanne. Konsertit, näyttelyt ja teatterit eivät tautia ole levittäneet. Välttäkää kuitenkin rokkikonsertin eturivin tungosta.

Hyvää syksyä, huolehtikaa itsestänne ja läheisistä.

Jurvassa 2.9.2021

Pekka Koskinen
Puheenjohtaja